

succulenta

Jrg. 2008 - 2

November 2008

afdeling eindhoven

verzorgingsnieuws

Bestuur Succulenta afdeling Eindhoven

Voorzitter:

Henk Damsma, Kanunnikensven 38, 5646 JE Eindhoven

Tel.: 040-211 3595

E-mail: henk.damsma@freeler.nl

Secretaris:

Willem Duijnhouwer, Grand Combin 9, 5624 NM Eindhoven

Tel.: 040 242 61 74

E-mail: w.duijnhouwer@xs4all.nl

Penningmeester:

Leo Neggers, Molvense Erven 101, 5672 HK Nuenen

Tel.: 040 283 11 99

E-mail: l.neggers@onsnet.nu

**gironummer van de afdeling 285318
t.n.v. Penningmeester Succulenta afd. Eindhoven.**

Bibliothecaris:

Joop Huijssoon, Primulalaan 6, 5583 GL Waalre

Tel.: 040 221 65 01

E-mail: huysdaal@tiscali.nl

Succulenta afdeling Eindhoven komt elke 2^e maandag van de maand om 20.00 uur bijeen in gemeenschapshuis Hagenkamp, Maria van Bourgondiëlaan 6, Eindhoven.

Redactie Afdelingsnieuws:

Anita van de Wijdeven   E-mail: anita.geldrop@chello.nl

Willem Duijnhouwer   E-mail: w.duijnhouwer@xs4all.nl

AGENDA

Maandag 8 december 2008

Gezellige avond met o.a. de aangekondigde fotowedstrijd, verzorgd door Willem D. (zie blz. 12) en het spel 'De Mysterie Plant', verzorgd door Joop H.

Maandag 12 januari 2009

Jaarvergadering van de afdeling (zie blz. 12).
Ook op deze avond een plantenverloting. (zie blz. 12).

Maandag 9 februari

Lezing door Werner van Heek uit Leverkusen (in het Duits).
De mogelijke onderwerpen zijn: Brazilië, Peru, Ariocarpus of de Andes (Peru, Argentinië en Chili). Het onderwerp wordt gekozen in de decemberbijeenkomst.

In februari

Het nieuwe Afdelingsnieuws met daarin het programma tot en met september. Ook met nieuws over een excursie en mededelingen over open-kas-dagen en tentoonstellingen.

Maandag 9 maart

Ties van Kemenade, van onze afdeling, houdt zijn tweede lezing over de Sonora Desert in noordwest Mexico. Dit keer wordt gebruik gemaakt van de beamer van Henk. Dat kijkt, zeker in onze zaal, vast en zeker gemakkelijker dan de vorige keer.

Maandag 6 april Let op! Niet de 2e maandag in verband met Pasen.
Het programma laten we afhangen van de informatie die we krijgen via de enquête.

Maandag 11 mei

Al een flink aantal jaren is de meibijeenkomst onze plantenavond. Er kan weer worden geruild, gekocht en verkocht, gegeven en gekregen worden. Misschien ook een goed moment voor een verloting.

Maandag 8 juni

Tweede gastspreker, ook weer gelet op de enquête.

Zaterdag 5 september 2009

Hopelijk kunnen we de traditie voortzetten om het nieuwe seizoen te openen in 'Het Zuiden'.

Een heel leuke geste . . .

Sinds z'n reis naar Tsjechië in juni 2008 heeft Ad v.d. Kerkhof (kwekerij Het Zuiden) zelfs *Digitostigma caput-medusae* (Velazco & Nevárez) in de aanbieding. De planten zijn, geheel afwijkend van de gebruikelijke onderstam, geënt op *Ferocactus glaucescens*; waarvan de areolen voor het overgrote deel zijn verwijderd.

Deze wel heel bijzondere plant, ontdekt in 2001 en beschreven in 2002 in het Mexicaanse tijdschrift *Cactaeas y Succulentas*, heeft dan ook gretig aftrek gevonden bij een aantal onzer afdelingsleden. O.a. schrijver dezes, maar ook Willem Duijnhouwer en Gerrit Roest hadden het geld ervoor over om in het bezit te komen van deze zeer tot de verbeelding sprekende cactussoort. Er zijn inmiddels prachtige foto's op internet van de plant in bloei te vinden.

Als we denken aan de enorme vormverschillen tussen diverse soorten Euphorbia's mag het niet al teveel verwondering wekken dat, gezien de bloem en de zaden en de grijswit gevlokte epidermis, deze plant thans tot de *Astrophytums* gerekend wordt en in *The New Cactus Lexicon* van David Hunt staat de soort dan ook als *Astrophytum caput-medusae*. De soortnaam '*caput-medusae*' betekent 'hoofd van Medusa' en vindt analogie in het (mooie) haar van Medusa, dat door een woedende Athene veranderd werd in een wirwar van kronkelende slangen. U kunt de mythe erop nalezen . . .

De plant(soort) is inmiddels niet meer onbekend voor de afdeling. Gerrit heeft immers op onze oktober-vergadering, bij de introductie van de nieuwe beamer, ons werkelijk verrast met een echt leuke compilatie van kleine digitale foto's van internet; waarbij gefaseerd de verschillende kiem- en groeistadia te zien waren. Het moet wel een enorme uitdaging zijn om zo'n vertakte vorm te kruisen met één van de 'gewone' bekende *Astrophytums* en te kijken (bij kiemkrachtig zaad) wat daar dan uitkomt.

Voorlopig echter is de uitdaging anders, namelijk om te kijken of we in staat zijn zaden van deze soort te laten kiemen en groot te brengen, want Gerrit trof het een plant te kopen met zaden en al ... Ik schrijf 'we', want aardig is dat Gerrit 25 zaden **gratis** aan de afdeling heeft aangeboden om deze te zaaien. Een vijftal leden heeft zich direct gemeld elk 5 zaden te willen zaaien, t.w.: Willem Duijnhouwer, Willem Burger, Anita v.d. Wijdeven, Kees van de Wittenboer en ondergetekende. Die mogen dus proberen nakomelingen te kweken.

Natuurlijk zullen zij allen over hun bevindingen willen rapporteren en dat wachten we dus fijn af ...

Overigens ook een bijzonder leuke *financiële* geste van Gerrit, want bij de 'Cactus Heaven Online Store' mag je op dit moment **£ 7,-** betalen voor **3** zaadjes. Tel uit uw winst.

Henk Damsma

Maandag 12 november . . .

Deze reguliere afdelingsavond bleek een avond vol verrassingen. Pas laat, maar wel op tijd, konden we beschikken over onze vergaderruimte, die onverwacht veel mensen moest herbergen. Een tweetal mocht en wilde zelfs gebruik maken van onze 'bibliotheekkast' als zitgestoelte. Uitnodigen via de krant lokt dus zeker belangstellenden! Jammer echter dat onze gastspreker, dhr. Ben Zonneveld, zich vergist had in het onderwerp van z'n lezing; die had moeten gaan over "Winterharde Succulenten". In plaats daarvan werd veel interessants door deze Hostaveredelaar (geen Hoya-...) verteld en getoond over vetplantenhybriden met als ouders o.a. Echeveria, Graptopetalum, Crassula, Sedum en Euphorbia (de laatste alleen met andere Euph.). Met veel animo werd verteld over verwachtingen van kruisings- en analyse-experimenten, waarbij zaken als DNA-analyse, chloroplasten (bladgroenkorrels), ploïditeit (aantal keren dat de set chromosomen

per cel voorkomt) en stuifmeel vitaliteit aan de orde kwamen. Ben zaait geregeld en veel! Hoewel zeker niet aan ieders verwachting voldaan werd was het toch een zeer leerzame avond.

Na de lezing werd nog even wat toelichting gegeven op de te houden afdelingsenquête en het opnieuw maken van een afdelingsblad.

Aan dit blad wil ook Anita v.d. Wijdeven haar medewerking verlenen. Fijn!

Henk Damsma

Als troost een foto van Sempervivum arachnoideum (winterhard).

Digitaal Beelden Kijken op de Verenigingsavonden

Op maandag 13 oktober 2008 hebben we in ons clublokaal gekeken naar een groot aantal digitale beelden. Hierbij is gebruik gemaakt van de nieuwe beamer van Henk.

Doordat de beamer ook voor Henk geheel nieuw was (en omdat Henk ook nog maar pas werkt met het besturingssysteem Vista - *redactie*), zijn er enkele kleine probleempjes geweest bij het onderbreken van een 'diavertoning'. Deze bedieningsprobleempjes zullen een volgende maal zonder twijfel zijn opgelost.

Positief

Het meegaan met de ontwikkelingen in de techniek, in casu de digitale wereld, vind ik een uitstekende zaak. We kunnen niet blijven stilstaan bij hoe het werd gedaan en wat er is geweest, de wereld draait immers nog steeds door! Maar er valt nog duidelijk te leren van de ervaringen welke in het verleden zijn opgedaan. Wel dienen we ze te vertalen naar het heden en de toekomst.

Nu weer terug naar 13 oktober 2008.

De getoonde beelden waren, zoals ik het ervaren heb, prachtig. De beelden waren een uitstekende illustratie bij goede verhalen over onze gezamenlijke hobby.

Ook was en is zeer positief dat verschillende leden hun digitale foto's en impressies gemakkelijk konden (laten) vertonen. Hiervoor waren niet, zoals in het verleden, grote dozen dia's nodig maar slechts een algemeen gebruikelijke standaard **USB-stick**. Betaalbaar, licht en veilig en geschikt voor een redelijk groot aantal beelden.

Niet alle typen data dragers (zoals de te dikke 'vis-stick' van Anita, de platte geheugen-stick van Sony en dvd's,) zijn op alle apparatuur te gebruiken, het verdient daarom aanbeveling eerst even contact op te nemen (met Henk - *redactie*).

Om mooie beelden te krijgen is een voldoende aantal pixels per beeld noodzakelijk.

We kennen allemaal foto's die in e-mail formaat zijn overgezet. Als we ze vergroten krijgen we beelden die zijn opgebouwd uit grotere of kleinere vierkantjes. Het beeld is daarom niet geschikt om te projecteren. We herkennen dan immers het beeld niet meer voldoende.

Maar ook bij de normale dia's was immers de kwaliteit afhankelijk van de kwaliteit van het toestel, de lens en de **korrelgrootte** van de film.

Persoonlijk vind ik het vertonen van digitale beelden prettiger dan het vertonen van dia's.

Het beoordelen en bekijken van dia's is, zoals ik het ervaar, ook bij gebruik van uitstekende dia-apparaten, vermoeiender dan van digitaal geprojecteerde beelden. Verklaren kan ik het niet helemaal, maar het zou kunnen liggen aan het wisselen van de beelden.

De avond in zijn totaliteit heb ik als zeer positief ervaren. Het stimuleert je om ook anderen te laten delen in jouw ervaringen met planten en vindgebieden.

Wat mij betreft kunnen we doorgaan op de nu ingeslagen weg van het digitaliseren van de 'diavertoningen'.

Tom van der Sommen

Beeldverslag zaterdag 6 september bij HET ZUIDEN

Onze jubilaris Kees van de Wittenboer, ruim 40 jaar lid, wordt gefeliciteerd door onze voorzitter Henk Damsma.

Het echtpaar Roest, winnaars 'kennen soortnamen'.

Marian Duijnhouwer en Willem Burger, kampioenen 'planten vinden'.

The New Cactus Lexicon (TNCL)

Toen ik afscheid nam op mijn werk kreeg ik, op eigen verzoek, 'The New Cactus Lexicon' van David Hunt e.a. van mijn wiskunde-collega's. Ik begin langzamerhand een beetje thuis te raken in het fotoboek met 540 blz. en het beschrijvingenboek met 383 blz. En ik vind het een geweldig werk om te hebben. Het is immers het meest recente volledig overzicht van de cactusfamilie met de nieuwste inzichten en de laatste modes op het gebied van planten-systematiek. Als cactus-liefhebber wil je dat niet missen. Maar het is niet goedkoop. Hoewel, met de lage stand van het Engelse pond t.o.v. de euro is het misschien juist nu het moment om het in Engeland aan te schaffen.

Al voor ik het boek zelf had, heb ik me verbaasd over de denigrerende manier waarop vaak over het boek en zijn makers wordt geschreven.

“Een boekje, gemaakt door een stelletje kantoorklerken zonder veldwerk-ervaring die niks liever willen dan hun naam achter zo veel mogelijk plantenbeschrijvingen krijgen maar gek genoeg ook zo weinig mogelijk soorten en geslachten willen erkennen en daarom geslachten samenvoegen waartussen iedereen de grote verschillen in één oogopslag ziet. Lumper kan haast niet.”

Mijn gedachten hierover zijn duidelijk anders.

Voor me heb ik het werk van een groep mensen die veel tijd en energie heeft gestoken in, kennis en ervaring heeft gebruikt bij de samenstelling van dit boek. Het zal best even duren voor er weer een vergelijkbaar boek uitkomt. Dit boek geeft de mogelijkheid om met een frisse blik te kijken naar planten die we kennen bij namen waardoor we hun juiste(?) plaats in het systeem menen te kennen. Dit boek geeft de mogelijkheid om de naamgeving, goed of niet goed, in één klap eenduidig te maken. Daarmee zouden beginnende en toekomstige liefhebbers een nieuw en duidelijk startpunt hebben en veel van het gewik en geweeg en getwist van ons ouderen kunnen overslaan.

Ik vind het jammer dat de overwegingen die geleid hebben tot de gemaakte keuzes niet in het boek zijn opgenomen al begrijp ik dat best. Dat zou het boek nog dikker en duurder maken. En wie is daar nou echt in geïnteresseerd. Men doet wel net als of, maar de gebruikte argumenten zijn van een niveau dat veelal boven het kennisniveau uitgaat dat de meeste gebruikers van het boek hebben en dus haakt men snel af of doet de argumenten af als blabla van kamergeleerden.

16.1 *Castellanosia caineana*
BO: Cochabamba, Aiquile – San Isidro, 1465 m, 17 Nov
Chalet 2606 [JMC]

126 BROWNINGIA

126.3 *Browningia hertlingiana*
PE: Apurimac, N of Chincheros, 1930 m,
9 Oct 1999, GC 317.01 [GC]

126.4 *Browningia microsperma*
PE: Lambayeque, Olmos valley [WRa]

16.2 *Castellanosia caineana*
BO: Cochabamba, Aiquile – San Isidro, 1465 m, 17 Nov 2002,
Chalet 2606 [JMC]

tekstboek blz. 37

CASTELLANOSIA

Castellanosia Card 1951/CSJA 23: 90. **Etym:** Named for Dr Alberto Castellanos, Argentinian cactologist. **T:** *C. caineana* Card. **Distr:** BO (Cochabamba, Santa Cruz) and adjacent PY.

Bo large shrub <6 m, branched only at base; **br** 8–11 cm Ø, constricted at intervals of 30–40 cm; **ri** 9, 13 mm high; **ar** 3 cm distant, c. 5–7 mm Ø, with greyish tomentum. **rsp** 15–16, unequal, 8–40 mm; **esp** 3–4, 4–7 cm; **flar** on uppermost 4–5 brseg with c. 25 bristly sp 1–4 cm, grey, white or brown; **flb** naked; **fl** campanulate, 3–5 cm; **pc** and **hyp** with broad, imbricate, abruptly acute sc; **scax** densely white-cream felted; **otep** obtuse; **itep** acute, purple-red; **anth** long, flattened, light yellow; **sty** somewhat exerted, thick, pink; **sti** 15, pinkish white; **fr** globose, 3 × 2.5 cm, green-yellowish; **rem** persistent; **pulp** viscid, dark yellow, said to be poisonous; **sd** 1 × 0.6 mm, black- or reddish brown.

• A monotypic genus formerly supposed to be related to *Browningia* but lacking the *rpl16* intron loss in its DNA which characterizes that genus and other members of its clade (Nyffeler 2002/AJB 89: 312–326).

08313 *C. caineana* Card 1951/CSJA 23: 90; 02767 *Browningia caineana* (Card) Hunt 1991/Brdl. 9: 85. **T:** BO, Cochabamba, Tarata, nr Jatun Pampa, in thickets beside Río Caine, 1180 m, *Cárdenas* 4391 (LIL 531551, holo., US, iso.). **Distr:** BO (Cochabamba, Santa Cruz), and adjacent w PY.

Descr. as for genus. . . . . ♣ 16.1–4

Natuurlijk zijn er keuzes gemaakt die door andere echte kenners niet of anders gemaakt zouden zijn. En we kunnen er zeker van zijn dat er echte fouten gemaakt zijn in dit boek. Fouten die ontstaan door slordigheid of door verkeerde keuzes uit de gegevens die nu bekend zijn. En er zullen nog meer 'fouten' aan het licht komen als meer gegevens over 'onze' planten beschikbaar komen. Maar zo gaat dat, het zij zo.

Nog een paar punten:

- Er wordt beweerd dat alles maar op een hoop gegooid wordt. Bijvoorbeeld het geslacht *Notocactus* dat wordt toegevoegd aan het geslacht *Parodia*. En in die puinhoop verdwijnen ook de geslachten *Wigginsia*, waarvoor we *Malacocarpus* een veel mooiere naam vinden en dus nog steeds gebruiken, *Eriocactus* en *Brasilicactus*. De bewering is, in ieder geval bij dit voorbeeld, nogal onzinnig. Als je de inhoud van vijf aparte laden in een grote lade met een onderverdeling in vijf vakken stopt, kun je moeilijk volhouden dat alles op één hoop gegooid is. Wel wordt zo op een sterk verband tussen de 'geslachten' gewezen en is gekozen om ze als ondergeslachten van *Parodia*, heeft de oudste rechten, te presenteren. Persoonlijk zou ik de argumenten om hiervoor te kiezen graag eens vernemen. Wie helpt me aan een artikel hierover?

- Er wordt beweerd dat alles maar op een hoop gegooid wordt. Nog een tegenvoorbeeld is het geslacht *Castellanosia*. Dat geslacht schreeuwt erom, naar de mode van dit moment, toegevoegd te worden aan het geslacht *Browningia*. Dat gebeurt niet en het argument staat er deze keer bij. Zie de collage van stukjes uit de twee boeken van TNCL (blz. 10).

- Er wordt beweerd dat alles maar op een hoop gegooid wordt. Een nog duidelijker tegenvoorbeeld is de indeling van de subfamilie *Opuntioideae*. Een indeling in vijf tribes (stammen?) zou mogelijk zijn maar er is gekozen voor de indeling in twee stammen, *Cylindropuntieae* en *Opuntieae*. Daarbij zijn van het geslacht *Opuntia* twaalf nieuwe geslachten afgesplitst op moleculaire en andere gronden. (?)

- Een heldere reden om voor zo weinig mogelijk geslachten (en soorten) te kiezen is de ervaring uit het verleden dat een indeling met veel (kleine) geslachten een enorme instabiliteit in de naamgeving heeft veroorzaakt.

- Ik zou willen dat in ons lijfblad *Succulenta* zonder uitzondering de naamgeving uit TNCL gebruikt wordt. Daarbij kunnen eventueel afwijkende namen, waaronder planten nu bekend zijn, best genoemd worden.

Willem Duijnhouwer

Momenteel zijn er 22 van de 32 enquêteformulieren ingeleverd. We ontvangen graag de andere 10 voor of op de decemberbijeenkomst.

U kunt nog meedoen met de fotowedstrijd in december. Deze keer met een serie van vijf foto's. De beste serie wint. Stuur gewone foto's voor Sinterklaas op naar W. Duijnhouwer, digitale foto's ook of neem die mee naar de decemberbijeenkomst op usb-stick of cd.

Dit Afdelingsnieuws is gemaakt door Anita v.d. Wijdeven en Willem Duijnhouwer

Uitnodiging aan alle leden van Succulenta afdeling Eindhoven voor de

Algemene Ledenvergadering

maandag 12 januari 2009 20.00 uur in de Hagenkamp

Agenda

- 1 Opening door de voorzitter
- 2 Mededelingen
- 3 Ontvangen en verzonden post
- 4 Verslag van de algemene ledenvergadering 2008
- 5 Financiën
  - a Jaarverslag penningmeester
  - b Verslag kascommissie en benoemen nieuwe kascommissie
  - c Begroting 2009 en contributievaststelling
- 6 Verslag bibliothecaris
- 7 Verslag secretaris (afdelingsavonden etc.)
- 8 Bestuursverkiezing

Leden die het bestuur willen versterken, kunnen zich nog voor de vergadering begint opgeven bij de voorzitter.
- 9 Verenigingswinkel
- 10 Rondvraag
- 11 Sluiting

In de eventuele pauze van de vergadering of na de vergadering is er een **plantenverloting**. Veel mooie plantjes zijn geschonken door Egidius Jansen. Ook Ad v.d. Kerkhof van kwekerij 'Het Zuiden' heeft drie fraaie planten geschonken en een paar leden hebben anoniem wat planten geleverd. We hopen op deze manier wat extra geld voor de kas te genereren. Dus koop een mooi aantal loten van € 1,00 per stuk. Als u er niet kunt zijn, kunt u toch meedoen door tijdig geld te storten op de girorekening van de penningmeester (zie blz. 2). Het bestuur zorgt voor de rest.